



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 4.8.2004
COM(2004) 537 τελικό

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με προτάσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών για τροπολογίες των παραρτημάτων Ι - ΙΙ του πρωτοκόλλου του 1998 της σύμβασης του 1979 για τη διασυνοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλες αποστάσεις εξαιτίας έμμεσων οργανικών ρύπων, καθώς και των παραρτημάτων Α - Γ της σύμβασης της Στοκχόλμης για τους έμμεσους οργανικούς ρύπους

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Το πρωτόκολλο του 1998 της σύμβασης του 1979 για τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλες αποστάσεις εξαιτίας έμμενων οργανικών ρύπων τέθηκε σε ισχύ στις 23 Οκτωβρίου 2003. Σκοπός του πρωτοκόλλου είναι ο έλεγχος, ο περιορισμός ή και η εξάλειψη απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών έμμενων οργανικών ρύπων που προξενούν σημαντικά προβλήματα στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον ως αποτέλεσμα της μεταφοράς τους μέσω της ατμόσφαιρας σε μεγάλες αποστάσεις. Στα παραρτήματα I, II και III του πρωτοκόλλου απαριθμούνται 16 ουσίες για την παραγωγή και χρήση των οποίων ισχύουν απαγορεύσεις ή περιορισμοί ή μέτρα ελέγχου εκπομπής αυτών.
2. Το Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση σχετικά με την από 17 Φεβρουαρίου 2004 σύναψη του πρωτοκόλλου εκ μέρους της Κοινότητας. Το μέσο κύρωσης του πρωτοκόλλου εκ μέρους της Κοινότητας κατατέθηκε στις 30 Απριλίου 2004.
3. Η σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμενους οργανικούς ρύπους τέθηκε σε ισχύ στις 17 Μαΐου 2004. Σκοπός της σύμβασης είναι η προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου από τους έμμενους οργανικούς ρύπους. Η σύμβαση παρέχει ένα πλαίσιο, με βάση την αρχή της προφύλαξης, για την εξάλειψη της παραγωγής, χρήσης, εισαγωγής και εξαγωγής των δώδεκα πρώτων έμμενων οργανικών ρύπων προτεραιότητας, καθώς και για τον ακίνδυνο χειρισμό, διάθεση και εξάλειψη ή μείωση των εκλύσεων ορισμένων έμμενων οργανικών ρύπων οι οποίοι προκύπτουν τυχαία.
4. Τον Ιούνιο του 2003, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης εκ μέρους της Κοινότητας. Το Συμβούλιο κατέληξε σε συμφωνία για την πρόταση χωρίς όμως να έχει ακόμη εκδώσει την απόφαση. Εντούτοις, θεωρείται δεδομένο ότι η Κοινότητα θα γίνει συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης μέχρι το τέλος του 2004.
5. Σύμφωνα με το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου, κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να προτείνει τροπολογίες των παραρτημάτων I, II και III του πρωτοκόλλου, υποβάλλοντας σχετικές προτάσεις γραπτώς στην Εκτελεστική Γραμματεία της Οικονομικής Επιτροπής του ΟΗΕ για την Ευρώπη. Το συμβαλλόμενο μέρος που προτείνει τροπολογίες παρέχει τις πληροφορίες οι οποίες προσδιορίζονται στην απόφαση του εκτελεστικού οργάνου 1998/2. Το άρθρο 8 παράγραφος 1 της σύμβασης ορίζει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος έχει τη δυνατότητα να υποβάλει στη γραμματεία πρόταση για υπαγωγή μιας χημικής ουσίας στα παραρτήματα Α, Β ή Γ. Η πρόταση πρέπει να συνοδεύεται από τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα Δ. Η διαδικασία έγκρισης τροπολογιών των παραρτημάτων προβλέπεται στο άρθρο 14 του πρωτοκόλλου και στο άρθρο 22 της σύμβασης.
6. Προτάσεις για τροποποίηση των παραρτημάτων της σύμβασης ή του πρωτοκόλλου πρέπει μόνο να υποβάλλονται εκ μέρους της Κοινότητας και των κρατών μελών αυτής, στο πλαίσιο της υποχρέωσης για συνεργασία και ενότητα κατά τη διεθνή εκπροσώπηση της Κοινότητας, υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 10 της συνθήκης ΕΚ.
7. Τα παραρτήματα I και II του πρωτοκόλλου περιλαμβάνουν σήμερα τρεις έμμενους οργανικούς ρύπους οι οποίοι δεν απαριθμούνται στη σύμβαση της Στοκχόλμης. Πρόκειται για τρεις ουσίες που παράγονται στη βιομηχανία [chlordecone, εξαβρωμοδιφαινύλιο και εξαχλωροκυκλοεξάνιο (HCH, συμπεριλαμβάνεται η lindane)] οι οποίες πληρούν τα κριτήρια ανίχνευσης που περιγράφονται στο

παράρτημα Δ της σύμβασης, και γι' αυτό θα πρέπει να προστεθούν και στο παράρτημα Α της όλης σύμβασης με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου.

8. Σύμφωνα με τα γνωστά επιστημονικά δεδομένα και τις εκθέσεις επανεξέτασης, και με δεδομένα τα κριτήρια ανίχνευσης που ορίζονται στο παράρτημα Δ της σύμβασης και στην απόφαση του εκτελεστικού οργάνου 1998/2, οι ουσίες εξαχλωροβουταδιένιο, πενταχλωροβενζόλιο και πολυχλωριωμένα ναφθαλίνια παρουσιάζουν χαρακτηριστικά έμμονων οργανικών ρύπων. Το ίδιο ισχύει και για τον πενταβρωμοδιφαινυλαιθέρα του οποίου την υπαγωγή στο πρωτόκολλο έχει ήδη προτείνει η Νορβηγία, τον οκταβρωμοδιφαινυλαιθέρα και τις χλωριωμένες παραφίνες βραχείας αλυσίδας, που έχουν όλες κριθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου «για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των κινδύνων από τις υπάρχουσες ουσίες»¹ και των οποίων η εμπορία και χρήση έχει απαγορευθεί ή αυστηρά περιοριστεί με την οδηγία 76/769/ΕΟΚ «περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσεως μερικών επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων»².
9. Η παραγωγή, διάθεση στην αγορά και χρήση των ουσιών αυτών έχει ήδη παύσει ή έχει αυστηρά περιοριστεί στην Κοινότητα, δεν μπορεί όμως να αποκλειστεί ότι παράγονται ακόμη ή χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες. Επειδή οι ουσίες αυτές μπορούν να μεταφέρονται μέσω του περιβάλλοντος σε μεγάλες αποστάσεις, τα μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό ή και σε κοινοτικό επίπεδο δεν επαρκούν για μια υψηλής στάθμης προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου, γι' αυτό και απαιτείται ευρύτερη δράση σε διεθνές επίπεδο.
10. Η απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη δυνατότητα υπαγωγής νέων ουσιών στο πρωτόκολλο και τη σύμβαση αφορά την προστασία του περιβάλλοντος. Κατά συνέπεια, η απόφαση πρέπει να βασίζεται στο άρθρο 175 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 300 παράγραφος 2.

Ενδείκνυται συνεπώς να προταθεί εκ μέρους της Κοινότητας και των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου και της σύμβασης, η υπαγωγή του εξαχλωροβουταδιενίου, του πενταχλωροβενζολίου, των πολυχλωριωμένων ναφθαλινίων, του οκταβρωμοδιφαινυλαιθέρα και των χλωριωμένων παραφινών βραχείας αλυσίδας στα σχετικά παραρτήματα του πρωτοκόλλου και της σύμβασης της Στοκχόλμης. Επιπλέον, θα πρέπει να προταθούν για υπαγωγή στο παράρτημα Α της σύμβασης της Στοκχόλμης ο πενταβρωμοδιφαινυλαιθέρας, η chlordecone, το εξαβρωμοδιφαινύλιο και το HCH (συμπεριλαμβάνεται η lindane).

¹ ΕΕ L 84, 05.4.1993, σ. 1

² ΕΕ L 262, 27.9.1976, σ. 201. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε την τελευταία φορά με την οδηγία 2004/21/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 57, 25.02.2004, σ. 4). Αναφορικά με τον πενταβρωμοδιφαινυλαιθέρα, έχει τεθεί σε κίνηση η νομοθετική διαδικασία που θα επιτρέψει μια εξαίρεση περιορισμένης χρονικής διάρκειας η οποία θα αφορά την ασφάλεια των επιβατών στα αεροσκάφη.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με προτάσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών για τροπολογίες των παραρτημάτων I - III του πρωτοκόλλου του 1998 της σύμβασης του 1979 για τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλες αποστάσεις εξαιτίας έμμενων οργανικών ρύπων, καθώς και των παραρτημάτων Α - Γ της σύμβασης της Στοκχόλμης για τους έμμενους οργανικούς ρύπους

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 300 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής³,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η προώθηση μέτρων σε διεθνές επίπεδο για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων σε περιφερειακή ή παγκόσμια κλίμακα είναι ένας από τους στόχους της κοινοτικής πολιτικής για το περιβάλλον, σύμφωνα με το άρθρο 174 της συνθήκης.
- (2) Στις 30 Απριλίου 2004, η Κοινότητα κύρωσε το πρωτόκολλο της σύμβασης του 1979 για τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλες αποστάσεις εξαιτίας έμμενων οργανικών ρύπων (στο εξής «πρωτόκολλο»), ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η διαδικασία κύρωσης της σύμβασης της Στοκχόλμης για τους έμμενους οργανικούς ρύπους (στο εξής «σύμβαση»).
- (3) Σκοπός του πρωτοκόλλου είναι ο έλεγχος, ο περιορισμός ή και η εξάλειψη απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών έμμενων οργανικών ρύπων που προξενούν σημαντικά προβλήματα στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον ως αποτέλεσμα της μεταφοράς τους μέσω της ατμόσφαιρας σε μεγάλες αποστάσεις. Το πρωτόκολλο ορίζει κατ'αρχήν την εξάλειψη ή μείωση της παραγωγής και χρήσης καθώς και των εκπομπών 16 ουσιών οι οποίες θεωρείται ότι είναι έμμενοι οργανικοί ρύποι.

³ ΕΕ C , , σ. .

- (4) Η σύμβαση παρέχει ένα πλαίσιο, με βάση την αρχή της προφύλαξης, για την εξάλειψη της παραγωγής, χρήσης, εισαγωγής και εξαγωγής των δώδεκα πρώτων έμμονων οργανικών ρύπων προτεραιότητας, καθώς και για τον ακίνδυνο χειρισμό, διάθεση και εξάλειψη ή μείωση των εκλύσεων ορισμένων έμμονων οργανικών ρύπων οι οποίοι προκύπτουν τυχαία.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου και το άρθρο 8 της σύμβασης, κάθε συμβαλλόμενο μέρος έχει τη δυνατότητα να προτείνει τροπολογίες του πρωτοκόλλου και της σύμβασης αντιστοίχως. Η διαδικασία έγκρισης τροπολογιών των παραρτημάτων προβλέπεται στο άρθρο 14 του πρωτοκόλλου και στο άρθρο 22 της σύμβασης. Με βάση την υποχρέωση για ενιαία διεθνή εκπροσώπηση της Κοινότητας, και για να εξασφαλιστεί ότι οι προτάσεις αιτιολογούνται και έχουν επαρκή στήριξη στην Κοινότητα, θα πρέπει να υποβάλλονται μόνο κοινές προτάσεις της Κοινότητας και των κρατών μελών.
- (6) Σύμφωνα με την απόφαση 1998/2 του εκτελεστικού οργάνου για τη σύμβαση σχετικά με τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλες αποστάσεις καθώς και σύμφωνα με το παράρτημα Δ της σύμβασης, το εξαχλωροβουταδιένιο, το πενταχλωροβενζόλιο και τα πολυχλωριωμένα ναφθαλίνια, ο πενταβρωμοδιφαινυλαιθέρας, ο οκταβρωμοδιφαινυλαιθέρας και οι χλωριωμένες παραφίνες βραχείας αλυσίδας παρουσιάζουν χαρακτηριστικά έμμονων οργανικών ρύπων. Επειδή οι ουσίες αυτές μπορούν να μεταφέρονται μέσω του περιβάλλοντος σε μεγάλες αποστάσεις, τα μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό ή και σε κοινοτικό επίπεδο δεν επαρκούν για μια υψηλής στάθμης προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου, γι' αυτό και απαιτείται ευρύτερη δράση σε διεθνές επίπεδο. Ενδείκνυται συνεπώς να προταθεί εκ μέρους της Κοινότητας και των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου και της σύμβασης, η υπαγωγή των ανωτέρω ενώσεων στα σχετικά παραρτήματα του πρωτοκόλλου και της σύμβασης της Στοκχόλμης με συνεκτίμηση της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας και τυχόν επιτρεπόμενων χρήσεων και παρεκκλίσεων που προβλέπονται στις διατάξεις τους.
- (7) Η chlordecone και το εξαβρωμοδιφαινύλιο περιλαμβάνονται στο παράρτημα I του πρωτοκόλλου και το εξαχλωροκυκλοεξάνιο (HCH, συμπεριλαμβάνεται η lindane) περιλαμβάνεται στο παράρτημα II του πρωτοκόλλου. Εάν ληφθεί υπόψη το παράρτημα Δ της σύμβασης, οι ουσίες αυτές παρουσιάζουν χαρακτηριστικά έμμονων οργανικών ρύπων και αιτιολογούν την ανάληψη δράσης σε παγκόσμιο επίπεδο. Ενδείκνυται συνεπώς, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης να προτείνουν υπαγωγή των ενώσεων αυτών στα αντίστοιχα παραρτήματα της σύμβασης.
- (8) Οι διατάξεις του πρωτοκόλλου και της σύμβασης αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος· ενδείκνυται συνεπώς η επιλογή του άρθρου 175 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 300 παράγραφος 2 ως νομικής βάσης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Με την παρούσα απόφαση εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να υποβάλει στην Εκτελεστική Γραμματεία της Οικονομικής Επιτροπής του ΟΗΕ για την Ευρώπη, εκ μέρους της Κοινότητας και των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου και της σύμβασης του 1979 για τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλες αποστάσεις εξαιτίας έμμενων οργανικών ρύπων, πρόταση υπαγωγής των κάτωθι ενώσεων στο πρωτόκολλο:

α) στο παράρτημα I του πρωτοκόλλου:

- εξαχλωροβουταδιένιο (αριθμός CAS: 87-68-3),
- οκταβρωμοδιφαινυλαιθέρας (αριθμός CAS: 32536-52-0), και
- πενταχλωροβενζόλιο (αριθμός CAS: 608-93-5).

β) στο παράρτημα I και III του πρωτοκόλλου:

- πολυχλωριωμένα ναφθαλίνια (ομάδα ενώσεων που περιέχουν από ένα έως οκτώ άτομα χλωρίου).

γ) στο παράρτημα II του πρωτοκόλλου:

- χλωριωμένες παραφίνες βραχείας αλυσίδας (χλωροαλκάνια με 10 έως 13 άτομα άνθρακα /C10-C13).

Η Επιτροπή από κοινού με τα κράτη μέλη μεριμνά ώστε να υποβάλλονται στη γραμματεία όλα τα δεδομένα που υποστηρίζουν τις προτάσεις.

Άρθρο 2

Με την παρούσα απόφαση εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να υποβάλει στη Γραμματεία της σύμβασης, εκ μέρους της Κοινότητας και των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Στοκχόλμης για τους έμμενους οργανικούς ρύπους, πρόταση για υπαγωγή των κάτωθι ενώσεων στη σύμβαση:

α) στο παράρτημα Α της σύμβασης:

- ενώσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 υπό (α),
- πενταβρωμοδιφαινυλαιθέρας (αριθμός CAS: 32534-81-9),
- chlordcone (αριθμός CAS: 145-50-0),

- εξαβρωμοδιφαινύλιο (αριθμός CAS: 36355-01-8), και
- εξαχλωροκυκλοεξάνιο (HCH, συμπεριλαμβ. η lindane) (αριθμοί CAS: 608-73-1 και 58-89-9).

β) στο παράρτημα Α και στο παράρτημα Γ της σύμβασης:

- πολυχλωριωμένα ναφθαλίνια (ομάδα ενώσεων που περιέχουν από ένα έως οκτώ άτομα χλωρίου).

γ) στο παράρτημα Β της σύμβασης:

- χλωριωμένες παραφίνες βραχείας αλυσίδας (χλωροαλκάνια με C10-C13).

Η Επιτροπή από κοινού με τα κράτη μέλη μεριμνά ώστε να υποβάλλονται στη γραμματεία όλα τα δεδομένα που υποστηρίζουν τις προτάσεις.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*